

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder, och genom utsedda lekmannarevisorer, verksamhet i kommunens företag.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivits enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas roll är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, aktiebolagslagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Granskningarnas resultat redovisas i bilaga till revisionsberättelsen.

Vi bedömer

- att** Styrelsens och nämndernas interna kontroll bedöms till övervägande del vara tillräcklig, undantaget socialnämnden vars interna kontroll bedöms vara bristande.
- att** Styrelsen och nämnderna i begränsad utsträckning har bedrivit sina verksamheter på ett ändamålsenligt sätt.
- att** Styrelsen och nämnderna i begränsad utsträckning har bedrivit sina verksamheter på ett från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Endast Miljö- byggnämnden har bedrivit verksamheten inom tilldelad budgetram.
- att** Räkenskaperna inte är rättvisande. Kommunstyrelsen följer inte lag om kommunal redovisning (kap 5 § 4) avseende pensioner.
- att** Resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Då kommunstyrelsen inte har utvärderat fullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning kan vi inte uttala oss om utfallet är förenligt med dessa mål.

Revisorerna i Strömsunds kommun

2019-04-12

Till:

Kommunfullmäktige i

Strömsunds kommun

Org. Nr 212000-2486

Vi riktar anmärkning mot kommunstyrelsen för bristande följsamhet mot lag om kommunal redovisning för att kommunstyrelsen medvetet avviker från lagen, trots tidigare påpekanden från revisionen.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ

Vi avstyrker att årsredovisningen 2018 godkänns. Räkenskaperna är inte rättvisande.

Strömsund den 12 april 2019

Jan Rönngren
Ordförande

Ingrid Bergander

Sven-Åke Deffby

Melker Kjellgren

Ronald Ragnvaldsson

Maja Ramström

Bilaga till revisionsberättelse 2018 Strömsunds kommun

April 2019

Robert Bergman

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna och lekmannarevisorerna har PwC genomfört granskningar av kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet år 2018. Vi har även, inom ramen för den årliga lekmannarevisionen, granskat de kommunala bolagens styrning och kontroll utifrån deras kommunala ändamål. Val av granskningsområden har skett utifrån en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningarna har skett utifrån god revisionssed.

Revisionens uppdrag regleras i kommunallagen kap 12 vilket bl.a. fastställer att revisorerna ska granska och pröva om verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Årets granskningsresultat redovisas i denna bilaga och ligger till grund för revisorernas revisionsberättelse.

1

2018 års
granskningsinsatser

Ansvarsutövande styrelse och nämnder

Styrelse/ nämnd	Ändamåls- enlighet	Ekonomiskt tillfredsställande	Intern kontroll	Rekommendationer
KS	I begränsad utsträckning	Till övervägande del	Till övervägande del	- Säkerställer god ekonomisk hushållning i hela kommunen. - Utvecklar målformuleringar för löpande under året. - Bereda en budget med treårig planering enligt KL 11:6
BKUN	I begränsad utsträckning	Inte	Till övervägande del	Nämnden fortsätter att vidta aktiva åtgärder för att anpassa verksamheten utifrån givna ekonomiska förutsättningar.
MBN	I begränsad utsträckning	Tillfredsställande	Till övervägande del	Nämnden vidtar aktiva åtgärder för att säkerställa att de verksamhetsmässiga målen kan uppfyllas.
Närvård Frostviken	I begränsad utsträckning	I begränsad utsträckning	Till övervägande del	Säkerställer att utvecklingen med ett ökande ekonomiskt underskott bryts samt att budget hålls.
SN	I begränsad utsträckning	Inte	Bristande	- Vidtar åtgärder vid signaler på bristande måluppfyllelse - Säkerställer budget i balans - Förtydligar beslutsformuleringar och protokollförande

Måluppfyllelse

Sammanställning av nämndernas redovisade måluppfyllelse 2018.

<i>Styrelse/nämnd</i>	<i>Antal effektmål</i>	<i>Uppfyllda</i>	<i>Delvis uppfyllda</i>	<i>Ej uppfyllda</i>	<i>Ej utvärderade</i>
Kommunstyrelsen	15	6	1	8	
Bygg- och miljönämnden	5	2	2	-	1
Barn-, kultur och utbildningsnämnden	9	6	1	2	-
Socialnämnden	7	3	1	3	
Gemensam nämnd närvård Frostviken	4	3	-	1	
Totalt:	40	20	5	14	1

Mål för god ekonomisk hushållning:

För år 2018 har fullmäktige fastställt att resultatmålet ska uppgå till lägst 1 % av totala skatteintäkter. Utfallet för året blev 0,7 % av totala skatteintäkter. Därmed bedöms målet ej uppfyllt

Ansvarsutövande styrelse och nämnder 2018

-Bedömning och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna i begränsad utsträckning kan verifiera att styrelsen och nämnderna verksamheter har bedrivits på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Styrelsen och nämnderna har till övervägande del kunnat verifiera att den interna kontrollen varit tillräcklig. I sammanhanget noteras följande:

- Miljö- och byggnämnden kan verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Socialnämnden och Barn-, kultur och utbildningsnämnden inte har bedrivit sina respektive verksamheter på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Socialnämnden har i endast begränsad utsträckning kunnat verifiera att den interna kontrollen varit tillräcklig.

I syfte att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer

- *Kommunstyrelsen, i sin samordnande roll, säkerställer att kommunfullmäktiges målsättning om god ekonomisk hushållning uppnås.*
- *Kommunstyrelsen bereder budget inkl plan för kommande år enligt KL 11 kap 6 §*
- *Nämnderna vidtar aktiva åtgärder, vid signal om bristande måluppfyllelse, både avseende verksamhet och ekonomi.*
- *Att nämnder med svag ekonomisk måluppfyllelse vidtar åtgärder för att nå budget i balans.*

2

Årsredovisning
och
delårsrapport

Årsredovisning 2018

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för år 2018. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för året. Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin be-döm-ning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Vi bedömer att årsredovisningen delvis redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen saknar en del information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. Bland annat saknas en utvärdering av fullmäktiges verksamhetsmål.

För att utveckla årsredovisningen bör kommunstyrelsen uttala sig i årsredovisningen om bolagen har bedrivit sina verksamheter i enlighet med de kommunala ändamålen och inom sina kommunala befogenheter.

Kommunen redovisar, enligt kommunstyrelsens bedömning, ett positivt balanskravsresultat. Om redovisning av pensioner redovisats enligt lag och god redovisningssed hade balanskravsutredningen visat att kommunen inte lever upp till kommunallagens regler om en ekonomi i balans.

Vi bedömer att årets resultat inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Då kommunstyrelsen inte utvärderar fullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning så kan inte heller vi uttala oss om utfallet är förenligt med dessa mål. Styrelsen lämnar följaktligen ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för verksamhet och ekonomi utifrån fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Strömsunds kommun följer inte lag om kommunal redovisning (kap 5 § 4) avseende pensioner. Kommunen redovisar 120 mnkr i balansräkningen istället för som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Denna redovisning av pensioner innebär även att årets resultat är 15 mnkr högre än om lagen efterlevts. Detta innebär, allt annat lika, att årets resultat rätteligen borde uppgå till -9 mnkr.

Eftersom felet är av betydande storlek bedömer vi att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild och ska därför rättas innan årsredovisningen fastställs av fullmäktige.

Delårsrapport 2018

PwC har på uppdrag av kommunens förtroende-valda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Kommunen följer inte Lag om kommunal redovisning kap 5 § 4, Pensionsutbetalningar. Kommunen redovisar pensionsförpliktelser av äldre ordning i balansräkningen i stället för som en upplysning utanför balansräkningen. Enligt kommunens egna beräkningar innebär den avvikande redovisningen att årets prognostiserade resultat blir 4,0 mnkr bättre än om redovisning skett enligt lag.

Resultatfelet är inte av betydande storlek men däremot påverkas balansomslutning med 135,6 mnkr och vi bedömer därför att räkenskaperna inte ger en rättvisande bild och bör rättas innan de behandlas av fullmäktige.

Kommunens egen bedömning i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2018.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Som målen formulerats och med stöd av kommunstyrelsens utvärdering bedömer vi att utfallen i delårsrapporten inte är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv. Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig med det mål som fullmäktige fastställt i budget 2018.

3

Fördjupade
projekt

Fördjupade projekt

Under året har PwC på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört fyra fördjupade granskningsprojekt. Valet av granskningsområden baseras på en bedömning av risk- och väsentlighet

- Kompetensförsörjning
- Lokalförsörjning
- Rektors pedagogiska ledarskap
- Underhåll av anläggningstillgångar

Bedömningar och rekommendationer har löpande kommunicerats med berörda nämnder under året.

På följande sidor redovisas våra bedömningar och rekommendationer från dessa granskningar.

Lokalförsörjning

Syftet: *Pröva om styrelsen har en ändamålsenligt styrning av kommunens lokalförsörjning samt är den interna kontrollen tillräcklig.*

lakttagelser och bedömningar av kontrollmål:

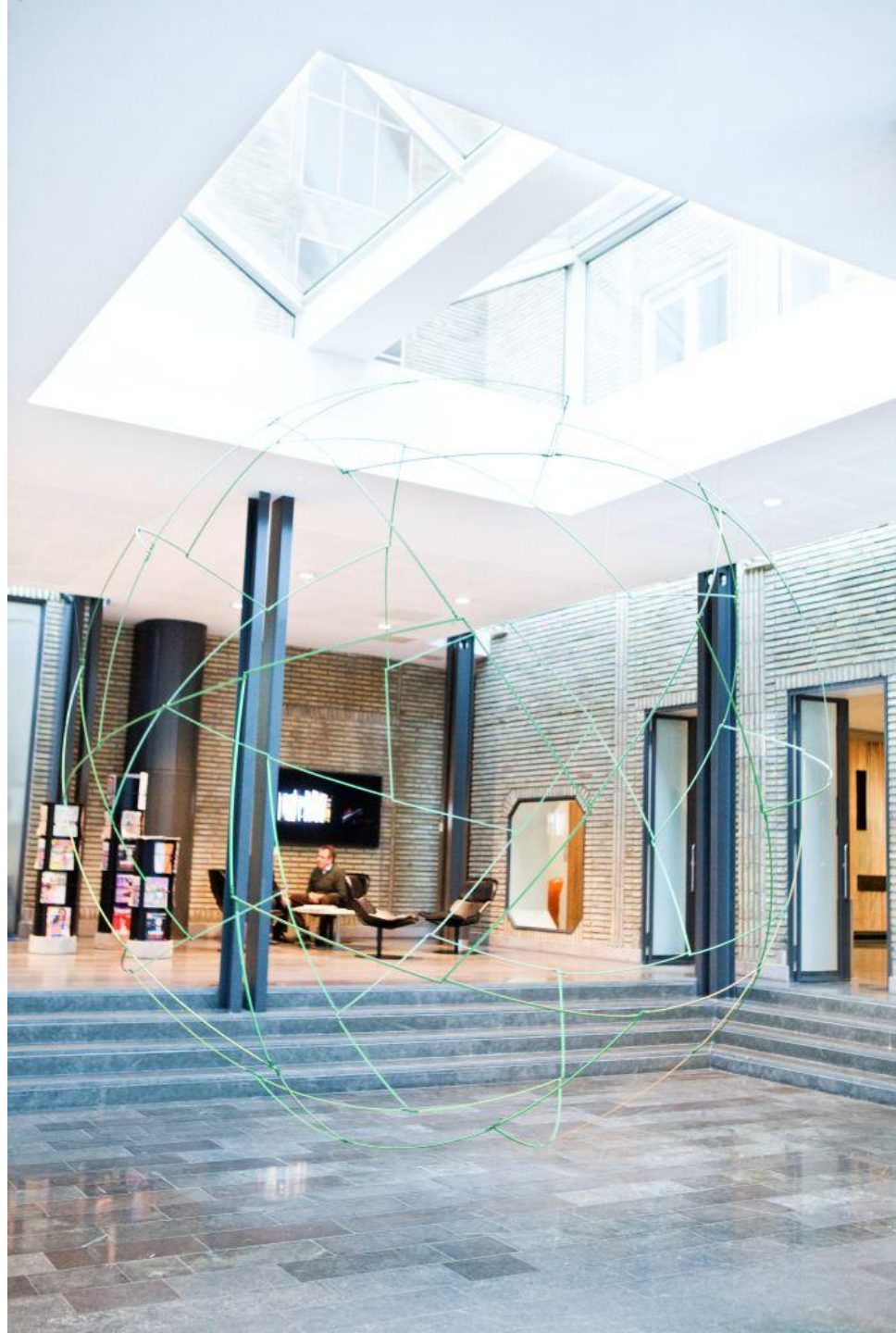
- *Strategisk styrning och mål finns främst i form av riktlinjer för lokalförsörjning och investeringsbudget*
- *I den strategiska styrningen saknas tydliga övergripande målsättningar som utvärderas regelbundet*
- *Det finns arbetssätt för inventering av lokalbehov, dock är inte processen dokumenterad/systematisk. Behovsinventering och långtidsplanering är inte politiskt förankrad*
- *Alternativa lokaler finns för kommunens verksamheter, dock råder delade meningar om vad som kan anses vara ändamålsenliga lokaler*
- *Uppföljning och redovisning är främst kopplad till ekonomisk redovisning.*

Sammanfattande revisionella bedömning

Kommunens lokalförsörjning sker i begränsad utsträckning på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen är bristande.

Rekommendationer

- Upprätta långsiktiga planer och mål för lokalförsörjning
- Utveckla uppföljning och rapportering till kommunstyrelsen

Underhåll av anläggningstillgångar

Syfte: Har kommunstyrelsen säkerställt att underhåll avseende VA-ledningsnät och gator bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen har varit tillräcklig.

lakttagelser och bedömningar av kontrollmål:

- Mål, strategier och planer bedöms inte vara tillräckliga. Underhållsplaner är kortsiktiga och inte politiskt fastställda. Dessutom saknas mål för området.
- Balanserade resurser bedöms inte vara tillräckliga. Under längre tid har små resurser för reinvesteringar och underhåll avsatts vilket gjort att en stor underhållsskuld har uppstått.
- Rutiner för behovsinventeringar bedöms till övervägande del vara tillräckliga. Däremot bedöms kommunstyrelsens uppföljning och kontroll inte vara tillräcklig.

Sammanfattande revisionella bedömning

Underhåll av VA-nät och gator varken bedrivs på ett ändamålsenligt eller från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskningsområdet bedöms i begränsad utsträckning vara tillräcklig.

Rekommendationer

- Utveckla den politiska styrningen inom granskningsområdet.
- Styrelsen prövar hur det ska frigöras mer resurser för reinvesteringar och underhåll inom gatuverksamheten.
- Styrelsen prövar om granskningsområdet ska inkluderas i kommande års internkontrollplan.

Rektors styrning och ledning

Syfte: Bedöma om barn-, kultur- och utbildningsnämnden samt kommunstyrelsen ger rektorer förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

lakttagelser och bedömning av kontrollmål

- Både styrelsen och nämnden bedöms ha säkerställt att rektorerna har rätt kompetens för sin uppgift.
- Styrelsen och nämnden har till övervägande del säkerställt det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.
- Ansvar och befogenheter samt stödfunktion till rektorer inom grundskolan bedöms till övervägande del vara tillräckliga. Motsvarande för gymnasieskolan bedöms vara tillräckliga.
- Former för kommunikation mellan rektor, förvaltningschef och nämnd bedöms till övervägande del vara tillräcklig. Området kan dock utvecklas något inom kommunstyrelsens verksamhet (gymnasieskolan).

Sammanfattande revisionella bedömning

Styrelsen ger till övervägande del rektor inom gymnasieskolan förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Nämnden ger till övervägande del rektorer inom grundskolan förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom området är till övervägande del tillräcklig.

Sammanfattning

Bedömningar av rapporter

	<i>Ändamålsenlighet</i>	<i>Ekonomiskt tillfredsställande</i>	<i>Intern kontroll</i>
Lokalförsörjning - KS	I begränsad utsträckning		Bristande
Underhåll av anläggningstillgångar - KS	Nej	Nej	Bristande
Rektors styrning och ledning - KS	Till övervägande del		Tillräcklig
Rektors styrning och ledning - BKUN	Till övervägande del		Till övervägande del

Inte uppfyllt/Otillräckligt	I begränsad utsträckning/ bristande	Till övervägande del	Uppfyllt/Tillräcklig
-----------------------------	--	----------------------	----------------------

4

Lekmannarevision

Lekmannarevision 2018

På uppdrag av lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen har PwC genomfört en översiktlig granskning av kommunens helägda bolag. Granskningens fokus har varit att pröva och bedöma om styrelsen i respektive bolag i rimlig grad har kunnat verifiera att den utövat tillräcklig styrning över tilldelat uppdrag, om bolagens verksamhet har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen varit tillräcklig.

På följande sidor redovisas granskningsresultat samt rekommendationer för respektive bolag.

Jämtlandsvärme AB

Kan styrelsen i rimlig grad verifiera att den utövat styrning och kontroll över tilldelat uppdrag?

Styrelsen har i rimlig grad kunnat verifiera att den utövat styrning och kontroll över bolagets uppdrag avseende ekonomi. Mål för verksamhet och ekonomi har formulerats. Vidare kan vi av protokoll och rapporter styrka att verksamhet och ekonomi har följts upp i rimlig grad.

Vår granskning kan dock inte styrka att ekonomiska mål i ägardirektiv har följts upp och utvärderats.

Är redovisat resultat för styrelsen förenligt med fastställda mål?

Redovisat resultat avseende ekonomi bedöms vara förenligt med ägarens intentioner. Bedömningen baseras på att bolaget redovisar ett positivt resultat samt att bolagets ägare erhåller en årlig avkastning på 15 % på aktiekapitalet enligt fastställt ägardirektiv.

Vår sammanfattande revisionella bedömning

Bolagets verksamhet har till övervägande del bedrivits på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Den interna kontrollen bedöms endast i begränsad utsträckning vara tillräcklig. Detta baseras på att bedömning av måluppfyllelse saknas i årsredovisning eller på annat sätt rapporteras till ägarna.

Rekommendationer

- Styrelsen säkerställer att bolagets målsättningar följs upp under verksamhetsåret samt att bedömning av måluppfyllelse återrapporteras till ägarna.

Strömsunds Utvecklingsbolag AB

Kan styrelsen i rimlig grad verifiera att den utövat styrning och kontroll över tilldelat uppdrag?

Styrelsen har i rimlig grad kunnat verifiera att den utövat styrning och kontroll över bolagets uppdrag avseende ekonomi. Mål för verksamheten finns upprättade för 2018. Bolaget bedöms nå delvis måluppfyllelse. Däremot bedöms/utvärderas inte alla verksamhetsmål.

Är redovisat resultat för styrelsen förenligt med fastställda mål?

Redovisat resultat avseende ekonomi bedöms till övervägande del vara tillräckligt vara förenligt med fastställda mål. Bedömningen baseras på att bolaget gör endast ett mindre underskott gentemot budget.

Vår sammanfattande revisionella bedömning

Bolagets verksamhet har till övervägande del bedrivits på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Styrning i form av mål för verksamhet och ekonomi har upprättats. Däremot gör bolaget ett negativt resultat gentemot budget.

Den interna kontrollen bedöms i begränsad utsträckning vara tillräcklig. Styrelsen har inte kunnat styrka att styrelsen på ett systematiskt sätt följer upp fastställda verksamhetsmål.

Rekommendationer

Styrelsen säkerställer uppföljning och rapportering av bolagets samtliga verksamhetsmål.

Strömsunds Hyresbostäder AB

Kan styrelsen i rimlig grad verifiera att den utövat styrning och kontroll över tilldelat uppdrag?

Styrelsen har i rimlig grad kunnat verifiera att den utövat styrning och kontroll över bolagets uppdrag avseende ekonomi. Mål för verksamheten och bolaget bedöms delvis nå måluppfyllelse. Granskningen ger inga signaler som tyder på att bolaget inte skulle bedrivas i enlighet med tilldelat uppdrag.

Är redovisat resultat för styrelsen förenligt med fastställda mål?

Redovisat resultat avseende ekonomi bedöms vara förenligt med ägarens intentioner.

Vår sammanfattande revisionella bedömning

Bolagets verksamhet har till övervägande del bedrivits på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Den interna kontrollen bedöms endast i begränsad utsträckning vara tillräcklig. Bedömning av måluppfyllelse har inte skett i årsredovisning eller på annat sätt rapporteras till ägarna samt att målsättningar inte har följts upp löpande under året.

Rekommendationer

Styrelsen säkerställer att bolagets målsättningar följs upp och utvärderas samt att återsrapportering till ägarna sker.

Styrelsens prövar och bedömer om bolagets kommunala ändamål och befogenheter har tillgodosetts. Detta kan med fördel redovisas i bolagets årsredovisning.

